

Poder i conflicte (1900-1939)

Aquesta activitat és un recorregut guiat per les sales del museu i està centrada en la història contemporània de Catalunya. Concretament, l'itinerari se centra en el període que va des del tombant del segle XX fins al final de la guerra civil.

Edat: Adreçada als alumnes de Batxillerat.

Durada: 2 hores.

Material necessari: L'educador proporcionarà tot allò necessari per a la correcta execució de l'activitat. S'enviarà a l'escola un quadern didàctic en format digital per a treballar-lo durant la visita. És necessari, per tant, que cada alumne porti una fotocopia del dossier per a poder-lo realitzar durant el recorregut.

1. Quins continguts estructuraren l'activitat?

El recorregut ofereix una visió dels primers anys del segle XX.

Els principals temes de treball són:

- De la fi de l'Imperi a l'inici de l'era elèctrica (1898-1929): l'objectiu principal d'aquest primer bloc de continguts és de centrar en l'espai i el temps el fenomen de l'electricitat i explicar des del desastre colonial del 1898 fins a l'Exposició Internacional del 1929.
- Catalanisme, revolució i República: En aquest apartat, l'objectiu és descobrir les característiques principals del catalanisme polític i l'autogovern, el fenomen de la lluita obrera i la conflictivitat social i, finalment, la instauració de la República a Catalunya i els principals partits polítics.
- Guerra civil: en aquest bloc de continguts, es parlarà de la guerra a la rereguarda, els fets de maig de 1937, els bombardejos.
- Els inicis del règim franquista: en l'últim bloc i a tall de conclusió es fa un petit incís en el final de la guerra, l'exili i la repressió i l'inici del règim franquista.

2. Com és la dinàmica de l'activitat?

Les activitats plantejades pel Servei Educatiu del Museu tenen la voluntat de que els alumnes interactuïn amb l'espai que els envolta: observin, manipulin, s'interroguin, etc. D'aquesta manera, van construint el coneixement de forma conjunta amb l'educador del museu.

Aquesta activitat, es fonamenta en senzilles explicacions en cada un dels àmbits de treball i la interacció del discurs amb la museografia de l'àmbit. D'aquesta manera, amb l'ajuda de fonts iconogràfiques, mapes, objectes, maquetes i de dibuixos didàctics, els alumnes aniran descobrint com era la vida en al llarg del segle XIX. D'altra banda, també es demana la participació dels alumnes en la realització de petites recerques i reflexions de forma conjunta per tal d'anar assolint els continguts de l'activitat.

Per tal d'aconseguir una millor assimilació dels diferents conceptes per part dels alumnes, fóra interessant, per bé que no imprescindible, que prèviament a la realització de l'activitat al museu es treballin a l'aula les següents nocions:

- Principals canvis i transformacions a l'inici del segle XX
- Situació política a l'inici del segle XX

3. Què aprendrem?

A partir de la dinàmica participativa que planteja l'activitat i de la intervenció de l'educador del museu els alumnes aprendran a:

- Identificar les conseqüències de la pèrdua de les darreres colònies espanyoles.
- Analitzar la segona revolució industrial a Catalunya
- Comprendre l'aparició del catalanisme polític
- Valorar el fenomen la Setmana Tràgica del 1909
- Entendre el paper de la Mancomunitat de Catalunya
- Analitzar el paper de Catalunya en la Gran Guerra i els moviments vaguístics del 1917
- Comprendre l'articulació del moviment obrer i la violència patronal

- Identificar les característiques de la dictadura de Primo de Rivera.
- Valorar la importància de les eleccions del 12 d'abril de 1931
- Analitzar els canvis polítics del moment: la proclamació de la Segona República espanyola, el bienni progressista, l'estatut d'autonomia de Catalunya, el Bienni Negre, el 6 d'octubre de 1934, les eleccions del febrer del 1936, el cop d'estat militar del 18 de juliol de 1936.
- Comprendre el fenomen de la guerra civil: la derrota de la insurrecció militar, la revolució a la zona republicana, l'evolució del conflicte bèl·lic, els fets de maig del 1937, la batalla de l'Ebre, la desfeta republicana. La instauració del franquisme: les bases del règim dictatorial, la repressió de la dissidència i l'exili republicà.
- Valorar el diàleg
- Acceptar les normes que regulen el treball en grup.
- Mantenir una actitud de respecte envers als altres visitants del museu.

4. Competències bàsiques:

- Interpretar els canvis i continuïtats dels fets i fenòmens històrics, contextualitzar-los, establir relacions de simultaneïtat entre diferents territoris, per comprendre'n la multicausalitat històrica
- Plantejar-se preguntes i hipòtesis sobre un fet o fenomen històric i seleccionar i analitzar diferents fonts per interpretar el passat
- Justificar les interaccions entre l'individu i la societat en el temps històric